

§11

Upoštevanje načel tega etičnega kodeksa je moralna obveza in profesionalna dolžnost slovenskih knjižničarjev.

§12

Knjižničarju ali uporabniku, ki ima težave zaradi uveljavljanja načel tega kodeksa, bo strokovno združenje knjižničarjev nudilo moralno in pravno pomoč. Kršitve načel tega kodeksa razrešuje častno razsodišče strokovnega združenja.

*****

SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNE KNJIŽNICE

*****

BIBLIOBUS V MURSKOSOBOŠKI KNJIŽNICI

Želja po potujoči knjižnici - bibliobusu je v pokrajini na levem bregu reke Mure stara natanko dvajset let. V svoj programski in finančni načrt dela si ga je nekdanje vodstvo Študijske knjižnice v Murski Soboti namreč postavilo že v letu 1975, a do njegove realizacije ni prišlo vse do letošnjega leta. Večina drugih pokrajin na Slovenskem ga je dobilo že pred omenjenim letom, naša ga ni zmogla nabaviti, in ga tudi zdaj ne bi imela, če nam ga ne bi uspelo dobiti čisto po naključju. Podarilo nam ga je namreč podjetje Kompas - Mejni turistični servis Ljubljana, kateremu je služil za potujočo menjalnico na mejnih prehodih. Ko le-to vozila ni več potrebovalo, ga

je ponudilo Knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani, bogatim torej, ki imajo že leta in leta vpeljana bibliobusno izposoja. No, ker pa se bogatin včasih le spomni reveža, so nas ljubljanski kolegi o možnosti, da lahko pridemo zastonj do manjšega avtobusa, obvestili (za kar se jim na tem mestu prav prisrčno zahvaljujemo!) in tako smo ga dobili mi.

Avtobusek znamke Mercedes je sorazmerno mlad, dobro ohranjen, z malo prevoženimi kilometri, zato bo za prvo silo dober. Svoje poslanstvo bo - tako vsaj smo prepričani - sposoben opravljati še nekaj let, morda do časa, ko bo tudi Prekmurje postalo tako bogato v duhovnem in materialnem pogledu, da bo potrebovalo pravi bibliobus in da si ga bo lahko tudi privoščilo.

Vozilo smo v potujočo knjižnico preurejali kar nekaj mesecev. Denar za to smo dobili od naslednjih donatorjev in sponzorjev: od Zavarovalnice Triglav iz Murske Sobote pol milijona tolarjev, manjše zneske (med sto in petdeset tisoč tolarji) pa so prispevala murskosoboška podjetja in ustanove: MURA, IPC Corporation, LB-Pomurska banka, MI Pomurka, Vrtnarstvo, Solidarnost, Agroservis, Avtobusni promet, Plastik in SDK. Preureditev je stala 1.202.158,00 SIT.

Bibliobus je kapacitete okrog 3000 knjig. Voziti je začel v začetku meseca maja. Najprej bo nekaj mesecev vozil poskusno, do takrat namreč, dokler ne bomo izvedeli za interes ljudi zanj, dokler ne določimo njegovih stalnih (najbolj racionalnih) poti, postajališč oziroma izposojevalnih mest idr., nato pa redno, stalno. Zdaj izposoja na 119 mestih v krajih

bivše murskosoboške občine in v nekaterih večjih podjetjih.

Krstili ga bomo konec avgusta ali v začetku septembra; v knjižnici upamo, da ga bodo ostali, že "odrasli" slovenski bibliobusti, vzeli medse, sprejeli za svojega. Ljudje po naših vaseh in zaselkih ga že sprejemajo...

Jože Vugrinec

IGROTEKA V KNJIŽNICI BEŽIGRAD

Na samem začetku so bile igroteke v prvi vrsti namenjene telesno in duševno prizadetim otrokom in odraslim. Nudile so igrače in opremo, ki omogoča invalidnim ljudem, da so se razvedrili ob igrah in istočasno pridobili posebne funkcijske sposobnosti. Dandanes so mnoge igroteke odprle vrata še ostalim. V nekdanji Jugoslaviji je že leta 1976 nastala v Zagrebu prva, še danes vzorčna igroteka, ki je med svoje knjižnično gradivo uvrstila tudi igrače, ki so si jih izposojali otroci po obisku igralne ali pravljicne ure. Njihov namen je bil, da v dopoldanskem času pritegnejo otroke, ki ne obiskujejo vrtcev. V knjižnici zaposlena vzgojiteljica se je z njimi igrala in jih skozi igro učila. Knjižnica pa je tako oblikovala svoje bodoče člane - bralce.

Igrače v igrotekah v veliki meri zmanjšujejo razlike, ki bi jih sicer občutili zaradi prizadetosti ali socialnega položaja za igro pri-krajšani otroci v svojem razvoju, spodbujajo sklepanje prijateljstev ob igri, nudijo prostor, kamor otroci zaidejo v prostem času, proč od staršev in učiteljev, pa kljub

temu daleč od pohajkovanja po mestnih ulicah.

Pomembna naloga vsake igroteke je naučiti otroke, da si morajo igrače deliti. Otroci morajo razumeti, da igrača v igroteki ni njihova last, temveč si jo samo izposodijo. Zato morajo nanjo paziti in vrniti v dogovorjenem času. Zato tudi nobena od igrotek ne izposoja ljubkovalnih igrač, na katere bi se otrok lahko čustveno navezal. Osnovno vodilo igrotek je na novo ovrednotiti igro, da bi starši rekli svojemu otroku: Pridi se igrati! in ne: Pojdi se igrati!

V naši knjižnici smo s sistematičnim nakupom igrač pričeli že leta 1982, a šele ko smo dobili prostor za novo izposojevališče v naselju BS 3, se nam je odprla možnost uvedbe novega medija - to je bilo konec novembra leta 1988. Začeli smo z 200 različnimi naslovi igrač. Ob obdelavi novega medija smo začutili težave pri iskanju in uvajanju novih terminoloških izrazov, zato smo sklicali sestanek, na katerega smo povabili člane terminološke komisije pri SAZU, terminološke komisije DBS in predstavnike Pionirske knjižnice. Sestali smo se dvakrat, najvažnejši sklepi, ki smo jih sprejeli, pa so bili:

- če je slovenski izraz udomačen, uporabimo tega (družabna igrača)
- če je v rabi tujka, imamo pa tudi ustrezen domač izraz, bomo uporabili oba: najprej slovenskega, nato tujega in bomo tako skušali vplivati tudi na uporabnika (n.pr. izobraževalna ali didaktična igrača)
- če imamo tuj izraz, ga bomo uporabili, obenem pa iskali slovenskega (senzorična igrača)

Dogovore smo upoštevali pri strokovni obdelavi igrač.